

III TAVALINE PÜHAPÄEV B AASTAL

(Esimene lugemine Jn3 ,1-5.10)

Lugemine prohvet Joonas raamatust

Neil päevil tuli Joonale Jumala Sõna: "Sea end teele ja mine Niinivesse, suurde linna, ja ütle neile edasi kõik ähvardussõnad, mida mina neile lasen öelda". Ja Joonas seadis end teele ning läks Niinive linna, nii nagu Jumal teda oli käskinud. Niinive oli suur linn Jumala ees, linna läbikäimine nõudis kolm päevateekonda. Ja Joonas käis esimese päeva teed, kuulutas ja hüüdis: "Veel nelikümmend päeva, ja Niinive hävitatakse!" Ja Niinive mehed - nii suured kui väikesed - uskusid tema sõnu, kuulutasid välja paastu ning panid selga kotiriide. Ja Jumal nägi nende tegusid, et nad pöördusid oma kurjalt teelt, ja ta kahetses kurja, millega ta neid oli ähvardanud, ega lasknud sellel sündida. See on Jumala Sõna.

Vastulaul (Ps25 , 4-5.6-7.8-9 R:4)

R: Issand, anna oma teed mulle teada, õpeta mulle oma radu.
Issand, anna oma teed mulle teada ja õpeta mulle oma radu.
Juhata mind käima tõeteed ja õpeta mind,
sest Sina oled Jumal, mu Lunastaja,
Sinu peale loodan ma kogu aja.
R:

Tuleta meelde oma halastust ja heldust, Issand,
sest need on igavesest ajast.
Ära vaata minu noorusaja patte ja üleastumisi,
mõttele minu peale oma helduses, sest Sina oled hea.
R:

Issand on hea ja õiglane,
seepärast näitab ta eksijaile õiget teed.
Ta juhatab alandlikke oma õiguse järgi
ja õpetab leplikke oma radu.
R:

(Teine lugemine 1Ko7 ,29-31)

Lugemine püha apostel Pauluse esimesest kirjast korintlastele:

Ma ütlen teile, vennad, et aega on vähe, sellepärast peab igaüks, kellel on naine, elama nii, justkui tal ei olekski. Ja kes nutab, nagu ta ei nutaks, ja kes on rõõmus, nagu ta ei olekski rõõmus. Ning kes ostab, nagu ta ei saakski ostetut endale pidada, ja kes seda maailma kasutab, justkui ta ei kasutakski seda, sest selle maailma nagu kaob.
See on Jumala Sõna.

(Salm enne evangeeliumi Mk1 ,15)
Halleluuja. Jumalariik on lähedal,
parandage meelt ja uskuge Evangeeliumi. Halleluuja.

(Evangeelium Mk1 , 14-20)

Lugemine püha Markuse evangeeliumist
Pärast seda, kui Ristija Johannes oli vangid pandud, tuli Jeesus Galileamaale ja kuulutas Jumala evangeeliumi ning ütles: "Aeg on täis ja jumalariik on lähedal, parandage meelt ja uskuge evangeeliumi."
Ja kui ta Galilea järve ääres kõndis, nägi ta Siimonit ja Andreast võrku järve laskmas, sest nad olid kalurid. Ning Jeesus ütles neile: "Käige minu järel, ja ma teen teist inimesepüüdjad". Ning sedamaid jätsid nad maha oma võrgud ja läksid tema järel.

Kui aga Jeesus edasi läks, nägi ta Jaakobust, Sebedeuse poega, ja Johannest, tema venda, paadis võrke parandamas; ning samas ta kutsus neidki. Ja nad jätsid oma isa Sebedeuse paati ühes palgalistega ning läksid tema järel.

See on Issanda Sõna.

Sissejuhatus

Armsad õed ja vennad, lääne kirikute liturgia algusosasse kuulub patutunnistus ja Kyrie palve, Issand halasta. Ühest küljest on ju väga kena, kui inimene tunnistab ausalt ja siiralt, et ta on patune. Kuid teisest küljest võib see vahel olla üsna silmakirjalik, kuna kõlab nii, nagu me loodaksime patustades juba ette Jumala armule ega püüakski seetõttu eriti omal jõul patust hoiduda.

Nii et võibolla ei olegi see nii paha, kui Jumal meid karistab, sest Jumala karistus on ju ikka kasvatuseks, et meile jääks hästi meelde, kui rumalad oleme olnud. Selle asemel, et järjest paremini andeks paluma õppida, peaksime püüdma pigem vähem lollusi ja kurja teha.

Kas ei ütle me sedasama ka oma lastele? Aga kuidas on lood meie enestega, Jumala lastega?

Me loeme patutunnistuse...

Jutlus

Armsad õed ja vennad, me oleme palju kuulnud, et kõik usklikud peaksid elama Pühakirja põhimõtete järgi. Paraku tunduvad nii mõnedki seal kirjeldatud käitumisskeemid meile tänapäeva vaatenurgast kummalistena, isegi kui jätta välja ajastust tingitud üksikasjad.

Kogu Vana Testamendi sündmustik kulgeb jumalarahva käitumise telge mööda: kui rahvas käib Jumala seaduste järele, siis toob see kaasa õnnistuse, kui aga tehakse pattu, siis ootab karm karistus. Jumala õnnistus väljendub tema rahva õitsengus: õnnistatutel on pikk eluiga, palju lapsi ja varandust. Patust tervenemiseks nähti arstimina kahetsust ja meelearandust, kotiriidesse riietumist, tuha päheraputamist, paastumist ja nutmist. Muidugi ei tohi unustada ka patuselt teelt ärapöördumist, kuid "patuse tee" all mõisteti Iisraelis enamasti just võõraste jumalate järel käimist. Nii läks Iisraeli rahva patust pöördumine sageli naaberrahvastele üsna kalliks maksma: ebajumalad tuli ju hävitada ja kuidas sai see toimuda nende kummardajaid ellu jättes?

Jeesuse eeskujuga avas aga moraaliõpetuses uue lehekülje. Tema ei nõudnud "uskmatute" hävitamist, otse vastupidi: ta ohverdas iseenda kõikide hea tahtega inimeste eest. Kuid tema näiline kaotus muutus suureks võiduks - mitte ainult surnuist ülestõusmise läbi, vaid lunastussõnumi kaudu, mille see jättis kõigi rahvaste tulevastele põlvedele.

Muidugi ei kulge ka rõõmusõnumi kuulutamine päriselt probleemideta. Juhtub väga sageli, et suureks kasvanud lapsed ei hinda enam oma vanematelt õpitud usku. Vanemate usk ei muutu automaatselt enda omaks - suhe Jumalasse tuleb ise seepidi läbi tunnetada ja pinnapealse loomuga inimesel ei jätku selleks püsivust.

Kuid ei kulge tõrgeteta ka nende inimeste usuelu, kes on kiriku juurde jõudnud iseseisvate otsingute kaudu. Pärast pöördumist Jumala poole on need inimesed enamasti agarad ja õpihimulised, käivad sageli kirikus, osalevad koguduse tegevuses, aitavad meeeldi kus vaja, on helded annetama nii oma aega kui vara - kuid kahjuks ei kesta niisugune agarus eriti kaua. Keskmiselt umbes kahe aasta pärast jõuavad nad oma usuga ummikusse. Ühest küljest hakkab neid häirima "sündinud" usklike usuleigus ja ebausukombed, ning tegelikult on võõristus vastastikkune.

Kuid ilmselt kõige rohkem viib "uus-usklikke" segadusse äratundmine, et vaatamata nende pingutustele kõiki Jumala ja kiriku seadusi täita ning teisigi misjoneerida pole saatus nende vastu põrmugi armulisem kui varem. Suure osa usuletulnute jaoks kaotab kirik selle äratundmise järel mõtte, sest nende lähenemine on olnud omamoodi vanatestamentlik: ikkagi on nende alateadvusse hiilunud ettekujutus mingist kaubanduslepingust, milles nemad on omapoolsed kohused täitnud, kuid Jumala-poolsed on jäänud täitmata. Samamoodi ollakse kannatamatud iga väiksemagi inimestevahelise arusaamatuse või konflikti korral: vastpöörduu innukuses esitatakse ka kõigile teistele uskliklikele uskumatult kõrgeid nõudmisi, ja kui kõik need naiivsed ootused ei realiseeru, siis leitakse selles hea põhjus kirikust vaikselt ära kaduda või lausa bravuurikalt üks enda järel kinni virutada. Pärast öeldakse tihtilugu umbes nii, et "kunagi olin mina ka usklik ja palusin Jumalat, aga Jumal mind ei aidanud..."

Tänases evangeeliumis kutsub Jeesus oma esimesed jüngrid. Jeesuse kutse pidi olema sedavõrd sugestiivne, et nad jätsid hetkega oma senise elu seljataha ning järgnesid temale. Kuid jüngrid olid vaatamata kõigile läbielatud ja nähtud imedele ikka täis ebakindlust. Jeesus kiitis neid harva ja manitses sageli, ei andnud küsimustele otseseid vastuseid, ja viimaks, kui tema - keda nemad austasid Messiana - kinni võeti ja hukati, elasid nad läbi oma elu sügavaima kriisi. Isegi Jeesuse ülestõusmise järel tundsid jüngrid end reeturitena ega söandanud temaga uuesti kohtuda. Juba kõik see kinnitab meile, et ka meie ei saa Jumala tahtest ja tegemistest kunagi päriselt aru ega oska oma saatuse keerdkäike ette aimata. Usus jääme meie alati õpilasteks ega saa õigust oma Looja üle kohut mõista või tema saadetud saatust ära põlata.

Armas kuulaja, usu rusikareegliks ja kõige sügavamaks põhimõtteks on äratundmine, et saatuse taga on keegi võrratult targem olevus kui meie ise, kelle tegemiste arvustamine ei kuulu meie pädevusse. Sest kui me üritame mõõta Jumalat ainult inimesepikkuse mõõdupulgaga, siis määrame end ise surelikeks olenditeks, kellel ei ole enam mingit lootust. Aamen.